

2010/2011 Kvalitetsredovisning

Tallbackens och Björkbackens Förskolor

Kvalitetsredovisning

Innehåll

Innehållsförteckning	sidan	2
Allmänt om förskolorna -förutsättningar	"	3
Utveckling och lärande, språk	"	6
Utveckling och lärande, matematik	"	9
Utveckling och lärande, naturvetenskap och teknik	"	11
Miljö	"	13
Förskola - Hem	"	16
Normer och Värden	"	18
Barns inflytande	"	21
Hälsa och livsstil	"	24
Bilaga 1 - Värdegrund	"	26
Bilaga 2 - Likabehandlingsplan	"	27
Bilaga 3 - Uppföljning likabehandlingsplan	"	29
Bilaga 4 - Miljöplan	"	31
Bilaga 5 - Hygienföreskrifter	"	32
Bilaga 6 -Statistik måluppfyllelse läsåret 2010/2011	"	33

Allmänt om Björkbackens Förskola

Förutsättningar

Totalt antal barn 67
3 avdelningar med 3-5 år
Ballongen: 7 barn
Fjärilen: 21 barn
Trollet: 16 barn
2 avdelningar med 1-3 år
Smultronet: 11 barn
Smörblomman: 13 barn
Totalt antal personal: 16
Totalt antal avdelningspersonal: 15
Antal personal med pedagogisk högskoleutbildning: 9
Öppettider: 06.00-18.00
Nyckeltal Björkbacken:
Barn per årsarbetare i mars: 5,0
Andel avd.personal med högskoleutbildn: 60 %
Närvarofrekvens: snitt av mätillfällen
februari och oktober: 71 %

Allmänt om Tallbackens Förskola

Förutsättningar

Totalt antal barn 74
2 avdelningar med 3-5 år
Nallen: 23 barn
Svalan: 19 barn
2 småbarnsavdelningar 1-3 år
Nyckelpigan: 16 barn
Blåvingen: 16 barn
Totalt antal personal: 14
Totalt antal avdelningspersonal: 13
Antal med pedagogisk högskoleutbildning: 8
Öppettider: 06.00-18.00
Nyckeltal Tallbacken:
Barn per årsarbetare i mars: 5,8
Andel avd.pers. med högskoleutbildning 62 %
Närvarofrekvens barn: snitt av mätillfällen
februari och oktober: 70,6 %

Förutsättningar

Personal - barn

Statistiken visar att vi har ökat andelen förskollärare och vi är snart på väg att uppfylla målet med 67 % anställda förskollärare. Inför sommaren har vi dock två förskollärare som slutar och dessutom fem barnlediga förskollärare så vi har ett extremt svårt läge eftersom vi inte har lyckats rekrytera tillräckligt många ersättare. Under läsåret 2011/2012 kommer vi därför att visstidsanställa två barnskötare. Vi har haft ambitionen att anställa två specialpedagoger till våra förskolor men vi har tyvärr inte fått några behöriga sökande. Därför kommer vi under läsåret satsa på utbildning i specialpedagogik av befintlig personal. Vi har också inlett en storsatsning för att öka personalens kompetens inom ämnesdidaktik, pedagogisk dokumentation och barns inflytande. Vi har en grundbemanning av personal som vi utgår ifrån på varje avdelning och märker vi att någon avdelning behöver extra resurser försöker vi fördela extra medel dit. En del avdelningar kan ha fler inskrivna barn per årsarbetare jämfört med andra eftersom verksamheten fungerar väl. På en del andra avdelningar kan man behöva ha mindre antal barn per årsarbetare för att tillgodose barnens behov. Det är 27 barn från Tallbacken och 7 barn från Björkbacken som går vidare till förskoleklass i år. Det finns inte så många småbarn i kö inför höstterminen så vi kommer i höst att ha 131 jämfört med 141 inskrivna barn under våren.

Ekonomi

Ekonomi har varit i balans under läsåret, vi har haft full beläggning på avdelningarna under höst och vinter och lyckats bygga upp en buffert inför sommarmånaderna då vi har mindre intäkter och större utgifter i samband med personalens semester.

Miljö

Förskolorna är belägna i en mycket naturskön omgivning. Det finns otaliga promenadstigar i skogen, ett elljusspår och även en slombacke en kilometer bort. Det är också nära till centrala Trosa med bibliotek, butiker och en fin hamnmiljö. Vi har valt temat "Förskolegården" inom Grön Flagg och arbetar nu för fullt för att förverkliga alla idéer. Hittills har vi byggt vattenbanor och odlingsmiljöer samt monterat stora terrassmarkiser för att erbjuda barnen en plats i skuggan när de sitter ute och äter/spelar eller ritar.

Vad beträffar inomhusmiljön på förskolorna är den väl avpassad för förskoleverksamhet i olika ålders- och utvecklingsnivåer. Båda förskolorna har ett storbarns- och ett småbarnshus med kreativa miljöer som utmanar barnens tankar i lek, naturvetenskap och teknik, bild och form, drama, musik, dans, rörelse, språk, matematik.

Våra förskolor - bakgrund - framtid

Tallbackens förskola öppnade hösten 2005. Hösten 2010 flyttade avdelningen Blåvingen från Ängsbackens förskola in i den då nybyggda delen av Tallbacken som då blev ett "småbarnshus", medan den äldre delen av Tallbacken inreddes för barn mellan 3-5 år. Björkbackens förskola öppnade 1983 och efter att ha varit stängd för en grundlig reparation efter en stor vattenskada återinvigdes den i juni 2009. Under hösten 2010 flyttade två avdelningar från Ängsbackens förskola till Björkbackens förskola som då byggdes ut med två småbarnsavdelningar. När ombyggnationen stod klar 31 januari 2011 inreddes den äldre delen av Björkbacken för barn i 3-5årsåldern.

Vårt pedagogiska arbete – likvärdig kvalitet

Begreppet *kvalitet* kan definieras på olika sätt. Den kvalitet vi mäter i förskolan är hur väl vi lyckas uppnå målen i läroplanen och övriga styrdokument, nedbrutna till vardagsnivå på den egna förskolan och hur nöjda våra "kunder" barn och föräldrar är. I Trosa kommun har vi valt att kombinera olika metoder för att mäta kvalitet; i förskolan handlar det om enkäter som ger en yttlig men bred information, samt personalens barnobservationer och intervjuer av barn och föräldrar som ger en djupare bild.

För att utveckla kvaliteten behöver personalen reflektera över de observationer och intervjuer de har gjort. Under läsåret har reflektionsarbetet på förskolorna utvecklats på olika sätt. Vi har en mycket öppen diskussion kring vad som händer i verksamheten och personalen intar medvetet olika roller för att kunna utvärdera arbetet lättare. En person kan t.ex. vara observatör, en annan visar eller berättar något och en tredje "server" ser till att allt runtomkring fungerar, svarar i telefonen, hjälper barn på toaletten etc. Vi har en gemensam fortbildningsplan för förskolorna i Trosa Kommun. Under 2010-2011 satsar vi på fortbildning i ämnesdidaktik inom språk, matematik, naturvetenskap och teknik, specialpedagogik samt ökat fokus på barns inflytande i enlighet med den reviderade läroplanen för förskolan.

Röda tråden – samverkan förskola skola, föräldrasamverkan

Jag som rektor kan tillsammans med skolans rektor skapa förutsättningar för samverkan men det är pedagogerna som genom sin kunskap och sitt engagemang kan utveckla en röd tråd från förskola till skola. Det ser vi bland annat på omslaget av denna kvalitetsredovisning där förskolebarn åker skridskor vid Vitalisskolan. Det har också varit en samverkan där förskolan har lånat gymnastiksalen och barn från skolan har lekt vid våra vattenbanor och använt grillplats. Tidigare har samverkan handlat mest om överskolning av våra 6-åringar men den nya läroplanen kommer att innebära att förskola och förskoleklass måste ha en gemensam ämnesdidaktisk bas. Förskolan bjuder därför in förskoleklassens personal till nätverksträffar i matematik, språk och naturvetenskap och teknik en gång per termin och vi kommer att ha fortlöpande ämnesdidaktiska diskussioner och har också haft en del gemensam fortbildning.

I höstens föräldraenkät uttryckte en del föräldrar att de upplevde att de inte i tillräcklig grad kunnat påverka barnens situation på förskolan och att de önskat mer information. Detta har vi åtgärdat men vill förbättra ännu mer. För att föräldrar ska känna delaktighet och få en bättre inblick i verksamheten kommer vi i anslutning till vår fortbildning inom ämnesdidaktik att göra en "språkväska", en "matteväska" och en "naturvetenskap och teknikväska" som kan åka med barn hem över en helg så att föräldrar tillsammans med sina barn får leka och experimentera med det vi gör i förskolan. En del föräldrar har upplevt att det varit för stora barngrupper. Det är riktigt att det under en övergångsperiod i omorganisationen varit ovanligt mycket barn i storbarnshuset på Tallbacken men vi har anpassat personalstyrkan därefter och inför höstterminen har vi återigen balans i antalet inskrivna barn. På Björkbacken fick vi under höstterminen tränga ihop oss innan utbyggnaden stod klar i januari och alla fick det lekutrymme vi önskat. Jag vill tacka alla barn och vuxna för gott samarbete under byggtiden!

Validitet

Validitet, huruvida man verkligen mäter det man vill undersöka, är ibland svårt att utvärdera. Vi har lämnat synpunkter på frågorna i föräldraenkäten för att undvika dubbeltydiga formuleringar och få ett bättre underlag i vårt förbättringsarbete.

En annan sak som är vanskelig är att man bedömer kvaliteten utifrån sin egen förståelse, vilket gör att ju mer man lär sig behöver det inte innebära att man bedömer att man har en högre kvalitet – tvärtom kan det innebära att man blir mer kritisk till det man gör eftersom man gör bedömningen utifrån ett annat perspektiv.

Varje avdelning har gjort en egen kvalitetsredovisning. Personalen har själva arbetat fram resultatet genom systematisk reflektion, utvärderingar och kontinuerlig dokumentation. Sammanställning av en övergripande kvalitetsredovisning på förskolorna har gjorts av mig som rektor i samråd med avdelningarna. Jag vill här tacka personalen som dokumenterat allt som ligger till grund för denna kvalitetsredovisning.

Trosa 2011-07-22

Inger Brosdotter, förskolechef Tallbackens och Björkbackens förskolor

Område: UTVECKLING OCH LÄRANDE

- Språkutveckling Förskolan

Mål

Läroplanen (Lpfö) uttrycker följande mål: Förskolan skall lägga stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling och uppmuntra och ta till vara barnets nyfikenhet och intresse för den skriftspråkliga världen. Vidare säger den att Förskolan skall sträva efter att varje barn:

- Utvecklar ett rikt och nyanserat talspråk och sin förmåga att kommunicera med andra och att uttrycka tankar
- Utvecklar sitt ord- och begreppsfrörråd och sin förmåga att leka med ord, sitt intresse för skriftspråk och för förståelse av symboler samt deras kommunikativa funktioner
- Som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet samt sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål.

Läroplanen trycker även på att Arbetslaget skall ansvara för att arbetet i barngrupp genomförs så att barnen får stöd och stimulans i sin språk- och kommunikationsutveckling.

Kriterier för måluppfyllelse

- personalen läser dagligen för barnen
- Blandat utbud av böcker finns tillgängliga och väl synliga för barnen
- bokstavssymboler finns tillgängliga och väl synliga för barnen
- munmotoriken tränas dagligen ex. rim, ramsor och sånger
- mungymnastik och ljudövningar genomförs regelbundet
- samtal och diskussioner med barn sker regelbundet i grupp och enskilt
- begreppsövningar ex över, under, bredvid sker regelbundet
- Observation av barnets språkutveckling sker regelbundet

Måluppfyllelse

Tallbackens och Björkbackens Förskolor:

Uppfyllt till 100 %

Reflektion, analys

Tallbackens Förskola

När vi vuxna visar intresse och ger barnen utrymme så blir det en positiv påverkan som leder till att barnen har blivit duktiga på att lyssna på sagor och återberätta vilket har stärkt deras självförtroende. De har blivit frimodigare, rollekarna har påverkats av sagorna och barnen tar själva initiativ och spelar dockteater för sina kompisar. Vi har märkt att barnen fått stöd av flanosagor som vi haft i samlingarna. Det är viktigt att ta tillvara alla stunder i vardagens verksamhet, att lyssna aktivt och ställa följdfrågor och att alltid benämna det man gör med ord. Vi som personal berättar och förklarar vad vi gör och vad som kommer att ske. Att bekräfta det barnet säger genom upprepning, gör att barnet lättare kan känna sig förstått. En viktig reflektion vi gjort är också att ge varje barn tillräckligt med tid och lyssna på deras funderingar. Det är grunden för all kommunikation.

Samlingen är ett planerat tillfälle som dagligen används för att stötta språkutvecklingen. Genom att använda rim och ramsor, rim-memo och rimnonsens kan vi jobba med barnets individuella språkutveckling. Sagotemat vi har haft under året har varit

uppskattat. Vi ser också ett stort intresse för vårt arbete med att förstärka barns olika språkidentitet, barnen plockar med flaggor och bilder och föräldrar reflekterar över alla olika länder och språk som är representerade.

Björkbackens Förskola

Vi har arbetat aktivt med bland annat handdockor, sagor, teckenstöd och språklekar för att på olika sätt stödja barnens språkutveckling och kommunikationsförmåga. Vi märker att barnen är intresserade och tycker det är roligt. Det har blivit resultat och bland småbarnen ser vi en markant utveckling. Genom att vi gör mycket material tillgängligt för barnen, så att de själva kan välja vad de vill använda och konstruera har vi inspirerat barnen att göra nya saker.

i våra målar/skrivhörnor där det alltid är någon som står och skriver viktiga meddelanden. Vi kan inte se att intresset är olika på grund av kön. Vi har under året också kompletterat sagopåsarna och utökat med fler påsar med språkutvecklande material för att ytterligare utmana barnens tänkande.

Förslag till ökad måluppfyllelse

Båda förskolorna

Vår omorganisation där lokalerna och lekmaterialen anpassas efter barnens ålder och utvecklingsnivå kommer från och med i höst att vara till största delen genomförd. Det innebär att vi har iordningställt stimulerande miljöer inom språk, matte, naturvetenskap och teknik på varje avdelning. Dessutom finns det naturligtvis material för att arbeta med bild och form, musik, drama, rörelse etc. Under nästa läsår kommer vi att satsa

ytterligare för att främja barns språkutveckling och vi har också bildat ett centralt språknätverk i Trosa Kommun. Vi kommer också att se till att de lite äldre förskolebarnen får tillgång till ljudande tangentbord så att barnen både hör och ser det de skriver på datorn. Vi har också inlett samverkan med förskoleklassens pedagoger för att få en röd tråd i barnens språkutveckling.

Situationen på förskolan för:

Barn i behov av särskilt stöd:

Vi tycker att vi har varit närvarande pedagoger, dvs. varit nära barnens lek och därför har vi kunnat ta tag i problemen när de uppstått vilket har ökat barnens trygghet och deras förmåga att se sin egen roll i t.ex. konflikter. För att tillgodose alla behov har vi jobbat mycket i smågrupper. De barn som behöver extra stöd i sin språkutveckling uppmärksammas av personalen och vi har stöd av elevhälsa och berörda föräldrar. Personalen får också kontinuerlig handledning via elevhälsan när det gäller andra områden som barn kan behöva stöd kring. På en del avdelningar arbetar vi med bildförstärkning, dvs. vi visar en bild på vad som skall hända samtidigt som man berättar för barnet. Vi sätter också ord på det barnet gör och försöker säga. Vi läser många böcker där vi ser olika känslouttryck hos människor för att skapa en större förståelse. Vi spelar också spel och leker vuxenstyrda lekar för att hjälpa barnen både med social interaktion och begreppsförståelse. För en del barn är det viktigt att ha en lugn och avskalad inomhusmiljö och att det finns ett speciellt rum att dra sig undan till och där barn som inte klarar av många intryck och störande moment också kan äta i lugn och ro.

Barn med funktionshinder:

Vi har inga barn med funktionshinder på förskolan.

Barn med annat modersmål:

Vi arbetar i enlighet med de riktlinjer som finns med modersmålsstöd.

Flickor och pojkar:

Vi jobbar medvetet med att ge flickor och pojkar samma förutsättningar att tillägna sig språket, att ge dem samma talutrymme etc. Ur genusynpunkt har vi läst "Tilda – Hallonsaft och tjejkraft" och tillsammans med barnen diskuterat vad som är tjejsaker respektive killsaker, kläder m.m. Vi försöker ge alla barn oavsett kön samma möjlighet till språkträning och att både flickor och pojkar ges samma möjlighet att uttrycka sig i olika situationer t ex matsituationen och samling. Vi arbetar för en röd tråd från förskola till skola och ser att vi kanske kan påverka utvecklingen att flickor generellt sett når bättre resultat i skolan – det är utmärkt att det går bra för flickorna men vi måste hitta sätt att stimulera pojkar till samma resultat. Detta arbete grundläggs i förskolan.

OMRÅDE UTVECKLING OCH LÄRANDE – Matematik, förskolan

Mål

Läroplanen (Lpfö) uttrycker följande mål: Förskolan ska sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin förmåga att upptäcka och använda matematik i meningsfulla sammanhang.
- utvecklar sin förståelse för grundläggande egenskaper i begreppen tal, mätning och form samt sin förmåga att orientera sig i tid och rum.

Kriterier för måluppfyllelse

Personalen:

- räknar och "ramsar" dagligen
- tillrättalägger en miljö som ger möjligheter för barnen att upptäcka likheter och olikheter
- ger barnen möjlighet att sortera, klassificera och göra jämförelser
- ger barnen möjlighet att se och uppleva likheter och olikheter i former och mönster
- ger barnen möjlighet att uppfatta längd, storlek, vikt och volym
- ger barnen möjlighet att lära sig tidsuppfattning såsom år, årstider, månader, veckor o dagar
- ger barnen möjlighet att beräkna avstånd och läge i rummet, hur saker förhåller sig till varandra
- ger barnen möjlighet att få kännedom om antal och räknerymboler
- ger barnen god tid till att träna olika moment och möjlighet till att experimentera
- erbjuder ett varierat, utvecklande material som är lättillgängligt för barnen
- uppmuntrar, inspirerar och stöttar

Bedömning av måluppfyllelse:

Båda förskolorna

Uppfyllt, bedömningen är gjord av arbetslagen tillsammans.

Reflektion, analys:

Tallbackens Förskola

Vi arbetar medvetet och målinriktat med vardagsmatematik så att det på ett naturligt sätt kommer in i vardagen på barnens nivå, i samlingar, vid maten, i leken och vid påklädning t.ex. Vi har kopplat siffror till praktiska göromål på olika sätt för att barnen också ska se vilken nytta de har av matematik. I takt med att barnen lär sig t.ex. antal, siffror så kan de lösa olika problem själva; spela spel etc. vilket gör dem mer självständiga. Vid städning på gården får barnen t.ex. i uppgift att städa tre saker. Vid matbordet låter vi barnen reflektera – glaset är inte fullt förrän det rinner över. 3 köttbullar kan bli 6 – om man delar blir det flera.

Björkbackens Förskola

Det finns spel och material tillgängligt för barnen på alla avdelningar. Barnen har tyckt om att hålla på med matematik i olika former och varit mycket intresserade. De har varit med och gjort stapeldiagram för närvaro, hur många som har ljust hår, mörkt hår, olika ögonfärg m.m. Bygghörnan har gjort att barnen mäter och jämför olika brädors tjocklek, längd och vikt. När barnen är med och dukar kommer matematiken in praktiskt. Vid matsituationerna använder vi mängd, volym och antal, vid påklädning används antal, lägesord (på foten, under overallen, vänster och höger), klassificering etc. Bakning ger också många tankar och funderingar kring de olika ingrediensernas vikt som ledde till experimenterande om vad som är tyngst respektive lättast.

Vi har märkt att de är intresserade av att mäta, räkna, sortera och tycker att det är roligt.

Ökad måluppfyllelse:

Tallbackens Förskola

Vi ska fortsätta utveckla det som fungerar bra, och inspireras av bl.a. det som nätverksgruppen för matematik sammanställt och det vi fått till oss i "rödatråden" fortbildningen i matematik. Vi ska synliggöra matematiken i vardagen och fortsätta utmana barnen med svårare uppgifter.

Björkbackens Förskola

Vi ska bygga mattehörnor också i vår utemiljö samt tillföra nytt material inne. Matematiknätverket i Trosa Kommun ger mycket inspiration och vi får också möjlighet att se hur man har gjort på andra förskolor.

Situationen på förskolan för:

Barn i behov av särskilt stöd:

För att tillgodose allas behov har vi jobbat mycket i smågrupper och även med enskilda barn.

Barn med funktionshinder:

Vi har inga barn med funktionshinder på förskolan.

Barn med annat modersmål:

Vi har arbetat i enlighet med de riktlinjer som finns för modersmålsstöd, t.ex. med sånger, sagor och ramsor.

Flickor och pojkar:

Flickor och pojkar har haft samma möjlighet och tillgång till olika material och spel som utvecklar det matematiska tänkandet. En inspirerande matematisk miljö innebär fördelar ur ett genusperspektiv eftersom flickor och pojkar får samma möjligheter att i tidig ålder lära sig matematiska benämningar och väcker ett intresse för matematik.

Vi fortsätter att observera, en del har filmat och analyserat hur vi jobbar med genus inom matematiken.

UTVECKLING OCH LÄRANDE - Naturvetenskap och teknik som eget område

Mål

Läroplanen (Lpfö) uttrycker följande mål: Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att bygga, skapa, och konstruera med hjälp av olika material och tekniker. Förskolan skall i samverkan med övriga delar i läroplanen arbeta för att skapa en större medvetenhet mellan orsak och verkan inom ämnet naturvetenskap och teknik.

Målindikator

Målet är uppfyllt när:

- Personalen bedömer att barnen har tillgång till en inspirerande inom- och utomhusmiljö där deras kreativitet och kunskaper inom naturvetenskap och teknik utvecklas.
- De äldre barnen gör egna experiment, bygger modeller och reflekterar utifrån dessa och de yngre tillägnar sig upplevelser av naturvetenskap och teknik via sina sinnen.

Bedömning av måluppfyllelse:

Båda förskolorna

Uppfyllt till 100 % på alla avdelningar. Bedömningen är gjord av arbetslagen tillsammans och utgår från de första etappmålen vi hade i projektet.

Reflektion och analys:

Båda förskolorna

Nätverket för naturvetenskap och teknik i förskolan har utvecklats enormt under det gångna läsåret och Trosa Kommuns förskolor har av Fenomenmagasinet i Linköping fått hedersuppdraget att utprova nya områden inom NTA för förskolan. Vi har också utökat antalet deltagare och är nu två representanter per förskola och några förskoleklasser och fritidshem har också deltagit. Barnen har visat stort intresse för vattenbanorna vi byggde under höstterminen, de laborerar med fördämningar och tillverkar olika farkoster.

Tallbackens Förskola

Genom att en vuxen introducerar material och att vi sedan ser till att det finns tillgängligt för barnen har vi sett en ökad kreativitet och fantasi i byggande och experimenterande. Under våren har vi utbildat fler pedagoger inom NTA så att vi ska kunna introducera material ännu bättre för barnen.

Björkbackens Förskola

Barn tycker om att utmanas och vi måste ge dem verktyg. De behöver stöd i att göra sina egna reflektioner. Vi kanske startar ett tema som kan utvecklas till olika projekt utifrån barnens intressen. Vi har märkt att när vi introducerat ett material eller experiment så ökar det barnens intresse och de börjar reflektera över många saker i sin omgivning. I samband med vuxenledda experiment har pedagogen ställt frågor som lett till diskussioner och reflektioner – var finns luft? Vad är is? Vad tror ni händer? Tillsammans har de sedan testat sina hypoteser.

Ökad måluppfyllelse:

Tallbackens Förskola:

Snickeriverkstaden vi hade planerat bygga ute har inte blivit klar ännu. Vi har dock pratat om det i barnens miljöråd och har gjort en ritning på hur den ska se ut. Vi kommer också att strukturera arbetet med att introducera experiment bättre inför nästa läsår.

Björkbackens Förskola

Vi ska se till att det finns material för naturvetenskap och teknik på alla avdelningar och också utveckla bygghörnan utomhus

Situationen på förskolan för:

Barn i behov av särskilt stöd:

Alla barn har tillgång till de experimentmiljöer som byggs, och barn som har behov av extra vuxenstöd får det även i dessa situationer. Alla barn har speciella förmågor och det kan också vara så att naturvetenskap och teknik är områden som bejakar barnens kreativitet på ett nytt sätt och att fler barn därigenom kan känna tillfredsställelse med sin egen insats.

Barn och elever med funktionshinder:

Vi har inga barn med funktionshinder på förskolan.

Barn och elever med annat modersmål:

Dessa barn får det stöd som behövs för att tillgodogöra sig området.

Flickor och pojkar:

En teknisk/experimentell miljö innebär fördelar ur ett genusperspektiv eftersom flickor och pojkar får samma möjligheter att i tidig ålder använda sig av verktyg, lära sig tekniska benämningar och att det är spännande och lätt att experimentera. Vi kommer att fortsätta att ge alla barn oavsett kön samma möjligheter att pröva och uppleva naturvetenskap och teknik.

Område: MILJÖ, Kretsloppstänkande

Mål enligt Lpfö 98

Vi ska sträva mot att varje barn utvecklar förståelse för sin egen delaktighet i naturens kretslopp och för enkla naturvetenskapliga fenomen, liksom sitt kunnande om växter och djur.

Mål

Barn och studerande skall under sin skolgång i Trosa kommun, ständigt utveckla sin förmåga att ta beslut och agera på ett sätt som gynnar en hållbar ekologisk miljö.

Målindikatorer

Uppfyllt

1. Förskolan har en tydlig miljöplan med mätbara mål. Miljöplanen är känd av alla och följs till en viss del. Miljöplanen utvärderas varje år mot målen.
2. Barn ges efter förmåga möjlighet att påverka verksamhetens miljöarbete genom t. ex. diskussioner och beslut.
3. Miljöarbetet diskuteras i personalgruppen vid vissa tillfällen, t.ex. vid arbete med miljöplan.
4. Miljöfrågor beaktas vid planering av verksamheten.
5. Närmiljön (inkl. gården) används till utepedagogik i lärande om natur och ekologiskt tänkande minst en gång per månad.
6. Avdelningarna arbetar konkret med källsortering.

Bedömning av måluppfyllelse

Båda förskolorna:

Uppfyllt.

Bedömningen har gjorts av arbetslagen.

Reflektion, analys

Båda förskolorna:

Vi har påbörjat arbetet med temat vår närmiljö "Förskolegården" inom Grön Flagg under läsåret. En viktig del är barnens miljöråd som träffas 1-2 gånger varje termin och genom en demokratisk process framför sina önskemål om hur utemiljön på förskolorna ska se ut. Vi har också utsett två gårdspedagoger per förskola som driver utvecklingsarbetet med den fysiska utemiljön och den pedagogik vi arbetar med utomhus.

Tallbackens Förskola

På vår förskola uppmuntrar vi våra barn att vara rädda om vår jord. De äldre barnen vet hur man sorterar allt material på förskolan och de visar respekt för både växter och djur när vi vistas i naturen. Vi ger dem grunden till miljövänligt tänkande, genom att vi på ett enkelt och konkret sätt är goda förebilder och tar hand om vår närmiljö. Det är i vardagens källsortering, odlande och diskussioner vi skapar de goda vanor som gör skillnad. Vårt arbetssätt är anpassat efter barnens ålder och mognad.

Vårt bloggande och veckobrev via mail gör att vi också sparar in en del papper.

Björkbackens Förskola

Vi har arbetat med kretsloppstänkande på olika nivåer utifrån barnens ålder och utvecklingsnivå. Barnen har planterat olika frön, delar av grönsaker och ekollon som de har hittat ute och sedan reflekterat över vilka förutsättningar som behövs för att det ska växa. Barnen har också skapat saker av återvunnet material. Skogspromenaden är ett bra tillfälle för oss att förmedla attityder om alla livsformers lika värde och det har också varit ett bra forum för samverkan mellan avdelningarna. Tillsammans med barnen diskuteras och beslutas vilket skräp som kan ligga kvar och förmultna och vilket vi

plockar med hem och ser till att det hamnar i rätt kärl, det skapar respekt för naturen och intresse för källsortering.

Genom att välja ut en skogsdunge och göra den till sin "egen" skog, som vi kontinuerligt återkommer till lär barnen känna sin skog och vågar utforska, experimentera och utveckla sin lek där. Barn som får leka och ha roligt i naturen får positiva upplevelser och ett intresse av natur och djur som gynnar inläringssituationen. Barnen har kunnat följa årstidsväxlingen i naturen och sett hur dött material bryts ned till jord, som nya växter kan spira i. Av återvunnet material har barnen fortsatt med sitt kojbygge. Vi skickar också ut veckobrev och annan information via mail till föräldrar för att minska pappersförbrukningen.

Vårens projekt på Trollet.

Under våren har barnen, tillsammans med oss pedagoger forskat och utvecklat ett projekt om **myror!**

Intresset för myror startade med att en **Myrvärld** hade köpts in till förskolan, den verkade spännande tyckte både vi och barnen!

I medföljande beskrivning fick vi veta;

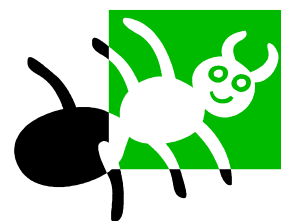
1. Vilken sorts myror som skulle bo där.
2. Vad dom behövde för föda.
3. Vilken miljö som krävdes.

- Svartmyror
- Mikrosmå fruktbitar
- Medföljande sand och lite torvmull

Vi gick också till biblioteket för att söka kunskap om myror, men hittade ingen som vi tyckte var spännande. Men så en dag kom Dennis med en bok som heter "Att vara myra" skriven av Haydn Middleton och utgiven av Bonnier Utbildning.

I den fanns svar på många av barnens frågor och funderingar om myror.

Nu hade vi mycket kunskap för att kunna jobba vidare med vårt myrprojekt!

Förslag till ökad måluppfyllelse

Båda förskolorna

Förskolorna kommer att fortsätta med inriktning mot närmiljön inom Grön Flagg under nästa läsår för att ge barnen en mycket konkret bild av hur man kan arbeta miljöinriktat. Vi ska försöka bygga upp en utekompost så att vi kan följa hela kretsloppet och använda komposten när vi odlar. Vi ska också bli bättre på att återkoppla vårt arbete till miljöplanen och konkretisera för barnen i vardagen.

Situationen på förskolan för:

Barn med funktionshinder: Finns ej.

Barn i behov av särskilt stöd:

Dessa barn deltar i miljöarbetet på samma sätt som övriga barn med stöd av personalen. Vi har delat in barnen i mindre grupper när vi går till skogen och det gynnar alla barn, men särskilt de barn som är i behov av särskilt stöd.

Barn med annat modersmål:

Dessa barn får det stöd de behöver för att kunna delta på lika villkor.

Flickor och pojkar:

Deltar på lika villkor i miljöarbetet.

Område: FÖRSKOLA - HEM Utvecklingssamtal

Mål enligt Lpfö 98

Förskolan skall komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn skall kunna utvecklas rikt och mångsidigt.

Mål

Föräldrar och studerande skall uppleva att utvecklingssamtalet stöttar varje barns och studerandes lärande genom alla skeden av skolgången i Trosa kommun.

Målindikator

Målet är nått när alla föräldrar anser att utvecklingssamtalet är till stöd för sitt barns lärande. Utvärderas genom enkät till alla föräldrar i förskolan.

Bedömning av måluppfyllelse

Båda förskolorna:

Uppfyllt

Reflektion och analys

Båda förskolorna

Vi är stolta över att föräldrar är så nöjda med utvecklingssamtalen men kämpas vidare för att öka måluppfyllelsen ytterligare. Det är mycket bra att vi kan se resultaten avdelningsvis så att alla får direkt feedback. Föräldrarna har uppskattat att nästan alla avdelningar använder sig av digitala fotoramar där man lägger ut vad som har hänt under dagen. Tallbackens bloggande och de digitala veckobreven på förskolorna är också mycket uppskattat. Den PR-ansvariga på varje avdelning har uppdraget att se till att föräldrar får en tydlig information om vad som händer på förskolan och se till att vi har bra rutiner för överlämnande av information. Detta har varierat under perioder med mycket sjukfrånvaro men vi har lärt oss av detta och också fått feedback från föräldrar om att de noterat förbättringen. Vi vill här passa på att tacka föräldrar för gott samarbete i barnomsorgsråd och samverkan i projektet "Återvinn och uppfinn" där vi bland annat byggt vattenbanor.

Ökad måluppfyllelse

Båda förskolorna

Vi har diskuterat genomförandet och utvärderat frågorna i föräldraenkäten och tagit bort eller omformulerat frågor som kan vara dubbeltydiga för att öka validitet och reliabilitet i kvalitetsmätningen.

Vi har också konkreta åtgärder för att öka föräldrars delaktighet genom att varje avdelning får väskor med material inom matematik, språk och naturvetenskap och teknik som kan få följa med barn hem över en helg så att föräldrar och barn tillsammans kan leka och experimentera med det vi gör i förskolan.

Vi ser också stora möjligheter till föräldrasamverkan när det gäller vårt Grön Flaggprojekt kring förskolegården.

Område: NORMER OCH VÄRDEN

Mål enligt Lpfö 98

Förskolan skall sträva efter att varje barn utvecklar

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andras människors situation samt vilja att hjälpa andra
- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen
- förståelse för att andra människor har lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund
- respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Målkriterier

Uppfyllt

- De allra flesta barn upplever trygghet och trivsel på förskolan enligt föräldrar och barns bedömningar dvs 95 % av föräldrarna skall svara ja eller oftast på fråga 1 och 2 i dokumentet "frågor värdegrund fskföräldrar". 95 % av 5-åringarna skall svara positivt på frågorna 1a-g i dokumentet "intervjufrågor barn"
- Förskolan har tydliga normer som är välkända och accepterade av all personal
- Personalen strävar efter att tillämpa ett demokratiskt arbetssätt.
- Personalen strävar efter att grundlägga de värden som uttrycks i läroplanen.
- Personalen strävar efter att vara goda förebilder
- Personalen är lyhörd för föräldrars tankar och synpunkter. Alla föräldrar känner att de har möjlighet till delaktighet och inflytande, dvs 95 % av alla föräldrar skall svara ja eller oftast på fråga 3 och 4 i dokumentet "frågor värdegrund fskföräldrar"

Bedöm efter svar på intervjufrågor till 5-åringar, se dokument " intervjufrågor barn"

Bedömning av måluppfyllelse

Samtliga förskolor

Uppfyllt

Bedömningen är gjord av arbetslagen tillsammans och utifrån resultaten i barn- och föräldrantervjuerna.

Reflektion, analys

Båda förskolorna:

Vi upplever att vi får en ökad kontakt med föräldrarna i vår nya inskolningsmodell och föräldrar får också en bättre förståelse för hur verksamheten fungerar och hur vi arbetar med värdegrunden.

Vi har gjort en uppföljning av vår likabehandlingsplan under läsåret.

Tallbackens Förskola

Vi har presenterat vårt värdegrundsarbete genom bildspel på föräldramöten. Vi har också arbetat vidare med vår blogg och veckobrev via mail där vi varje vecka berättar vad som hänt på förskolan och det har varit mycket uppskattat både av föräldrar och av andra närstående till barnen som gärna vill följa hur de har det.

Vi märker att barnen utvecklar sin empati när vi arbetar i mindre lekgrupper där vi pedagoger har möjlighet att stötta barnen i samspelet. Vi visar att vi blir glada när barnen kommer genom att se och möta barnen varje dag och tror oss märka att det har avsedd effekt. Tack vare idogt arbete med gruppövningar märker vi nu att barnen leker och är trygga med varandra.

Vi synliggör för barnen vad som sker och vilka som finns runtomkring och vi tror att det hjälper dem i samspelet med andra och skapar en känsla av sammanhang.

Det ger dem trygghet och de känner tillhörighet i gruppen.

Vi har porträtt på alla barn och personal som är på avdelningen och det synliggör vilka barn och vuxna som vistas på vår förskola.

Vi strävar efter att tillämpa ett demokratiskt arbetssätt genom att föregå med gott exempel, lyssna och diskutera med varandra och barnen, samt genom att ge barnen stort inflytande på förskolan.

Björkbackens Förskola

Barnen har med hjälp av bilder, dockor och rollspel tränat på att sätta ord på känslor. Genom att avläsa mimik, kroppsspråk och situationer ges möjlighet att förhålla sig till andra. Vi har även i år fortsatt att jobba med "kompissolen". Barnen har nu blivit äldre och utvecklat sina tankar om hur en bra kompis ska vara. Lekgrupper används för att skapa trygghet, struktur och lekro för barnen.

Vi har pratat/läst mycket om hur en bra kompis ska vara, barnen har gjort en kompisol och kommit med olika förslag på bra beteenden. Om något tokigt händer är de snabba med "Tänk på kompisolen". Genom att vi som personal ger positiv förstärkning till barnen när de hjälper varandra så växer barnens tilltro till sig själva.

För att uppleva sig själv som viktig och betydelsefull har barnen fått säga positiva saker om varandra som sen tillsammans med fotografier sitter på väggen, ett sätt att få en positiv uppfattning om sig själv och tilltro till sin egen förmåga.

Förslag till ökad måluppfyllelse

Båda förskolorna

I vår nya organisation har vi ju mer åldershomogena grupper och det medför att det kan vara lättare att hitta gemensamma metoder för hur vi arbetar med normer och värden men det blir också en utmaning att se till att vi inte tappar samverkan och empati mellan äldre och yngre barn.

Vi tänker dock fortsätta arbeta på samma framgångsrika sätt, värdegrunds frågor måste alltid diskuteras och reflekteras runt. Vi fortsätter med vårt positiva förhållningssätt mot barn, föräldrar och varandra. Vi fortsätter även vårt samarbete mellan avdelningarna, som vi har upplevt positivt. Vi vill också göra våra mål mer tydliga för föräldrarna, koppla ihop aktiviteter med mål och dokumentation och synliggöra detta på ett bra sätt för föräldrarna. Ett sätt är att berätta hur vi har jobbat med värdegrunden i våra veckobrev och på bloggen så att föräldrar hela tiden får praktiska exempel på hur barnen hjälper varandra, visar hänsyn och omsorg om varandra och allt levande. Vi fortsätter arbetet med att utveckla och stärka barns empatiska förmåga genom lekar, sagor och återkoppling i vardagen. Vi kommer att arbeta med olika material inom normer och

värden under nästa läsår. Hittills har vi använt oss av "Tilda med is och sol" och "Vännerna i konungaskogen" men vi tittar också på lite nya material för att få nya infallsvinklar. Dessutom ska vi bli bättre på att utforma likabehandlingsplanen tillsammans med barnen och uppdatera handlingsplanen inför varje läsår.

Man kan hjälpa varandra...

Situationen på förskolan för:

Barn med funktionshinder:

Vi har inga barn med funktionshinder.

Barn i behov av särskilt stöd

Vi ägnar mycket tid åt värdegrundsfrågor tillsammans med dessa barn. Det är ju nödvändigt att de får en förståelse för våra gemensamma normer och värderingar för att de ska bry sig om att ta hänsyn till dem. Vi försöker tydliggöra konsekvenserna av barnens handlande i olika situationer och koppla metoder till detta. Det är också så att det inkluderande arbetssätt vi använder oss av skapar en större acceptans och förståelse för människors olikheter.

Barn med annat modersmål

Dessa barn ges det stöd de behöver för att tillägna sig normer och värden på samma villkor som övriga barn.

Flickor och pojkar

Vi försöker verkligen betona alla människors lika värde oavsett vilket kön man har. På en avdelning där vi har haft en manlig medarbetare har detta blivit extra tydligt. Barnen har fått uppleva att han har stått för samma arbetssätt som övrig personal och det är en viktig sak. Han personifierade en god manlig förebild som stod för samma saker som sina kollegor. Personalen arbetar medvetet för att ge flickor och pojkar lika stort talutrymme och inflytande. Genom observationer har vi försökt att se hur vi i personalen arbetar med genusperspektivet. Några avdelningar har använt filmning för att bli mer medvetna om hur vi arbetar med genusperspektivet. I olika diskussioner kan vi ändå se att vi arbetar för att flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar till inflytande i sin vardag. Vi tänker på att ge alla pojkar och flickor samma möjlighet till talutrymme, uppmärksamhet och möjlighet att påverka.

Område: BARNES INFLYTANDE

Mål enligt Lpfö 98

Förskolan ska sträva efter att varje barn:

- utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation
- utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö
- utvecklar sin förmåga att förstå och handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande.

Kriterier

Barnen får efter förmåga

1. ofta möjlighet att diskutera/bestämma vilka normer och värden som skall gälla i förskolan
2. ofta ta ansvar för olika delar i förskolans miljö t.ex. duka, vattna blommor, plocka undan
3. ofta träning i demokratiska arbetsformer t.ex. få uttrycka sina åsikter, lyssna på andra, lära sig respektera andras åsikter, välja, rösta.
4. ofta möjlighet att välja/bestämma över t.ex. vem jag skall ha till bordgranne, hur mycket mat jag vill ha, vilka kläder jag vill ha, vad jag skall leka och med

Personalen

5. uppmuntrar ofta barnen att hjälpa varandra
6. väljer ofta tema och aktiviteter efter barnens intresse, önskemål och behov
7. är tydlig med vad barnen kan bestämma/påverka och inte
8. stämmer ofta av (följer upp) hur barnen upplever vad som görs och hur det är (miljön, regler, rutiner.mm.) på förskolan.
9. är uppmärksam på att flickor och pojkar får lika stort talutrymme, uppmärksamhet och påverkansmöjligheter.
10. följer ofta upp konflikter/missförstånd tillsammans med barnen
11. utformar miljön på förskolan på ett sådant sätt att den lockar till olika sorters lek, aktiviteter och skapnade.

12. De flesta barn upplever

- att de har möjlighet att själva få bestämma vissa saker och att de kan vara med och påverka andra saker. Barnen vet också att de inte kan bestämma allt själv (Intervju, 5-åringar)
 - att de får bestämma det som är viktigt för dem (intervjufrågor till 5-åringar)
- De flesta = lägst 80 % av alla 5-åringar

Bedömning av måluppfyllelse

Båda förskolorna

Uppfyllt

På storbarnsavdelningarna är måluppfyllelsen grundad på intervjuer och observationer och på småbarnsavdelningen utgår den från personalens observationer. Bedömningen är gjord av arbetslagen tillsammans.

Reflektion, analys

Tallbackens Förskola

Varje dag har barnen gjort egna aktivitetsval utifrån sina intressen, de har turats om att leda samlingar och de har fått lära sig en demokratisk valprocess bland annat genom valet av representanter till Barnens miljöråd. Vi har sett att detta påverkat barnen mycket – de tar det på allvar och verkar förstå att de har en verklig möjlighet att

påverka och att det som bestäms verkställs. Vi möter upp barnens initiativ vilket leder till att de känner sig sedda och att deras idéer är värdefulla. De får också en förståelse för att ett eget val innebär ansvar, man påbörjar och slutför. Inflytande för de minsta barnen kan handla om att ge bildförstärkning för att öka känslan av sammanhang – vad som ska hända, vad alla heter och också visa vår värdegrund i bilder. Vi har märkt att barnen har stor nytta av bilderna.

Björkbackens Förskola

De större barnen har fått göra egna verksamhetsplaner och genomfört dem tillsammans med en vuxen. Barnen har också haft tillfälle att leda samlingar. Att vara den som leder kan bli en kick för självkänslan. Man växer med uppgiften och känner sig lyckad samtidigt som man lär sig demokratiska spelregler, rättvisa och turtagning. Det är viktigt att stötta som vuxen så att inte bara "högstatusbarn" bjuds in. Barnen fick bland annat rösta om de skulle ta med leksaker till förskolan eller ej. En majoritet beslutade att leksakerna fick stanna hemma. På inrådan av barnen reviderades beslutet, det blev en "ta med och visa dag". Barnen fick därigenom känna att de blev aktivt delaktiga och att det var möjligt att ändra det första beslutet.

När det gäller de små barnen är en form av inflytande att skapa en tydlig och förståelig miljö viktigt. Barn tycker om rutiner och kontinuitet och att saker är på rätt plats.

Vi har också anpassat miljön helt efter den åldersgrupp som finns på varje avdelning. I och med att allt material är lättillgängligt kan barnen själva påverka sina aktiviteter.

Flera teman har direkt utgått från barns önskemål och som tidigare nämnts har bygg och konstruktionslek varit mycket populärt.

Barn kan också leda en samling och fylla i närvaro...

Förslag till ökad måluppfyllelse

Tallbackens Förskola

Att arbeta med att ständigt utveckla arbetet med barns inflytande. Vi utvärderar ständigt vårt arbetssätt med att bemöta barn och vuxna. Vi kommer också att få ny inspiration i föreläsningen om barns inflytande i höst.

Björkbackens Förskola

Vi fortsätter planera utifrån barns tankar och idéer. Arbetet med att låta barnen planera och genomföra samlingar kommer att fortsätta för att ge barnen möjlighet att utveckla ledarrollen ytterligare. Vi vill i ännu större grad involvera barnen i val av tema och aktiviteter efter deras intressen, önskemål och behov. Fokuserar på varje barns individuella utveckling. Vi vill också bli bättre på att säga JA istället för nej!

Vi vill vara tydligare på vad barnen kan bestämma/påverka och inte och alltid följa upp vad vi gör och hur barnen upplever det. Vi kommer att ta upp röstning som en demokratisk arbetsform samt försöka att mer kontinuerligt intervjua barnen om hur de upplever vad som görs och hur det är på förskolan.

Fortsätta att arbeta mot hög måluppfyllelse.

Vi har fortsatt med "barnens egen planering" och även vidareutvecklat den demokratiska andan på samlingarna. Vi hoppas kunna hitta former som passar barngruppen och kommer att söka inspiration ur böcker, facktidningar och föreläsningar.

Situationen på förskolan för:

Barn med funktionshinder:

Vi har inga barn med funktionshinder.

Barn i behov av särskilt stöd

Förskolan har ett bra samarbete med elevhälsan, som handleder personalen. Mycket kan ofta göras inom området barns inflytande. Barn som har problem i den sociala samvaron med andra, behöver hjälp för att förstå hur deras beteende påverkar andra, men också tvärtom – få hjälp att förklara hur de känner när omgivningen gör på ett visst sätt.

Barn med annat modersmål

Barn med annat modersmål får stöd enligt vår gemensamma plan för detta.

Flickor och pojkar

Personalen upplever att situationen ser likvärdig ut för båda könen. Genom observationer och diskussioner från personalens sida upplever vi att vi ger samma möjlighet till både flickor och pojkar när det gäller deras inflytande. En del har filmat verksamheten och andra kommer att filma och reflektera över vad vi ser ur ett genusperspektiv även under nästa verksamhetsår. Någon avdelning har valt att göra pojk/flick grupper vid ut och ingång i hallen för att uppmärksamma och kunna hjälpa alla lika mycket oavsett kön.

Hälsa och Livsstil

Förutsättningar

Båda förskolorna är belägna i en mycket fin miljö, med skog och natur nära, och också gångavstånd till t.ex. bibliotek som erbjuder en kulturell sida av detta område. Även inomhusmiljön är väl lämpad för förskoleverksamhet. Det görs besiktningar av både utomhus- och inomhusmiljön för att den ska vara trygg och säker för både barn och vuxna.

Arbetet med hälsa och livsstil

Barnen vistas utomhus dagligen, går ofta till skogen, till andra lekplatser eller till biblioteket. Vi har tagit varningar om faran med att utsättas för starkt solljus på allvar och därför under våren monterat stora terrassmarkiser på förskolorna för att erbjuda skugga.

På förskolorna serveras mat från Tomtaklinskolan, som erbjuder en varierad, god och näringsrik kost. Det finns också bra alternativ för alla som har specialkost och i samband med att all matlagning i Trosa övergick till Tomtaklinskolans kök fick vi också en kokerska som är utbildad på specialkost. Vad beträffar frukost och mellanmål köper vi ekologisk mjölk och ägg och i så stor utsträckning vi kan också ekologisk frukt och grönsaker. Vi tänker också på att variera utbudet när vi ska bjuda barnen på något "extra" så att det inte är sötade produkter som t.ex. glass för ofta.

På många avdelningar äter man lunch utomhus en dag i veckan och maten består då oftast av grillad kory eller hamburgare med någon frukt eller grönsak. På Tallbackens Förskola har vi också införskaffat stora paellapannor så att man kan woka mat på stekhäll och också stora kokkärl till skogsutflykter. Dessutom har vi byggt vindskydd så att utedagen är möjlig också i "busväder".

Förskolorna arbetar också aktivt med gymnastik, musik och rörelse på olika sätt, t.ex Mini Röris, skridskoåkning m.m. En annan viktig del är avslappning och personalen har lärt sig flera massagesagor som man i olika utsträckning använder sig av i verksamheten.

Naturligtvis är det också viktigt för barnen att det är en varm och trygg atmosfär på förskolan och också en tillräckligt inspirerande miljö för att barnen ska trivas och utvecklas.

Även personalen arbetar med hälsa och livsstil på olika sätt, vi har stegräknare som inspirerar till fler promenader, och många går på olika "Sunt-Liv" aktiviteter, såsom Yoga, massage m.m. Under våren inbjöds vi också till en mycket uppskattad gemensam friskvårdskväll tillsammans med skolpersonal i Trosa Kommun. En av läsårets studiedagar brukar vara inriktad mot hälsa och livsstil och under detta läsår erbjöds all personal en hälsoundersökning. En viktig del inom hälsa och livsstil är att ha ett systematiskt arbetsmiljöarbete för personalen, där man arbetar förebyggande med både den fysiska arbetsmiljön och den psykosociala och vi har nu ett dataverktyg för detta, Sysarb. Vi har ett fungerande samverkansråd som träffas en gång per månad på Backarnas förskolor.

Måluppfyllelse

Vi bedömer att vi gör ett bra arbete i nuläget, men att det kan bli ännu bättre. Vi hoppas till exempel att alla avdelningar följer det goda exemplet att ha en dag i veckan då man äter utomhus. Många avdelningar vill också tillföra fler rörelselekar och massagesagor..

Bilaga 1 Tallbackens Värdegrund

- Att alla ska känna sig trygga genom att bli sedda och bekräftade.
- Att alla har ett lika värde genom att alla behandlas utifrån var och ens förutsättningar och behov.
- Att vara goda förebilder genom att visa hänsyn och vara rädda om varandra, vår natur och miljö.
- Att erbjuda en verksamhet som stimulerar barns utveckling och språk.
- Att vi har roligt tillsammans.

Björkbackens Värdegrund

- Vi vill att alla barn, föräldrar och personal ska känna trygghet. En trygghet som innebär att alla kan känna sig viktiga och betydelsefulla. Den betyder också att vi hjälps åt att se, bekräfta och uppmuntra varandra.
- Vi vill att vår verksamhet ska genomsyras av glädje, tillit, empati, lust till utveckling, ansvar och respekt.
- I vår värdegrund betonar vi allas lika värde, oavsett, kön, etnicitet, etc.

Bilaga 2

Likabehandlingsplan för Ängsbackens, Tallbackens och Björkbackens förskolor

Trygghet, respekt och ansvar- om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.

Den 1 april 2006 trädde lagen om förbud mot kränkande behandling i kraft (enligt regeringens proposition 2005/06:38).

Denna lag syftar till att värna och främja allas lika värde och allas lika rätt att bli behandlade som individer på lika villkor.

Kränkande behandling innefattar begreppen:

- mobbing
- diskriminering
- sexuella trakasserier
- rasism
- främlingsfientlighet
- homofobi

Lagen innehåller fem diskrimineringspunkter:

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- sexuell läggning
- funktionshinder

Lpfö-98 mål:

Förskolan skall sträva efter att alla barn utvecklar:

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar
- empati, förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situationer samt vilja hjälpa andra
- förmåga att upptäcka, reflektera över och att ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen
- förståelse för människors lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund
- respektera allt levande och omsorg om sin närmiljö

Kränkningar kan anta olika former bli följande:

- fysisk eller kroppslig kränkning: sparka, slå, ta saker ifrån någon och/eller förstöra någons ägodelar.
- verbal kränkning: retas, kalla någon vid öknamn, förolämpningar, rasistiska eller sexistiska kommentarer.
- indirekt kränkning: ryktesspridning, uteslutning och utstötning.

Hur vi förebygger kränkande behandling:

- vi som arbetar på förskolan är viktiga förebilder
- vi synliggör varje enskilt barn i det dagliga arbetet
- vi skapar en vi-känsla i gruppen där alla skall känna sig delaktiga

- allt arbete genomsyras av våra ledord för verksamheten; trygghet, bra kamratrelationer, hänsyn, respekt och bra självförtroende genom lek, musik och skapande.
- vi som pedagoger tar alla konflikter på allvar genom att föra en dialog om det inträffade

Hur vi går tillväga om en situation uppstår:

1. Vi i arbetslaget diskuterar den aktuella situationen som uppstått, vad kan vi i arbetslaget göra, kan vi lösa situationen?
2. Vi kontaktar rektorn
3. Vi kontaktar föräldrar till de berörda barnen och bestämmer tid för ett möte där vi gemensamt gör upp ett åtgärdsprogram
4. Anteckningar förs
5. Uppföljningssamtal med barn, föräldrar, personal och rektor.
6. När barn utsätts för kränkning av en vuxen utreder rektorn.

”En uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhälle vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen.” (Lpfö-98)

Bilaga 3

Uppföljning av Likabehandlingsplanen under läsåret 2010/2011

- Konflikter som har lett till kränkning av barn tas normalt hand om direkt på avdelningen. I en del fall där konflikter uppstått ofta har vi tagit in stöd från Elevhälsan för att få bukt med situationen. Det har då handlat både om handledning av personal och extra personalresurser.
- I det förebyggande arbetet har vi intensifierat samarbetsövningar med drama, vi har delat in barnen i mindre grupper och använt oss av sagor. Vi märker att den positiva förstärkning vi ger barnen när de hjälper kamrater har gjort att barnen har vuxit i tilltro till sig själva. Vi har också sett en utveckling där vi inte behöver styra barnen genom lekgrupper i lika stor utsträckning eftersom vi har möblerat om i den fysiska miljön och skapat nya mötesplatser vilket gjort att barnen har fått lättare att komma till ro och leka. De nya miljöerna inbjuder, utmanar och lockar och bidrar till att skapa en positiv atmosfär.

Bilaga 4

Miljöplan på Backarnas förskolor i Trosa Kommun

Inköp och användning av förbrukningsvaror

- Minska mängden av engångsartiklar, återanvända saker.

Elförbrukning

- Släck belysningen på avdelningen när rummet ej används.
- Låt ej dator och skrivare stå i stand-by-läge. Undantag gemensam skrivare/fax/kopiator!
- Välj en lägre temperatur på torkskåp och stäng av när tvätten/ de blöta kläderna är torra!
- Fyll alltid maskinen vid disk och tvätt!
- Hushålla med vatten – låt det inte stå och rinna i onödan!

Produkter

- Använd miljömärkta tvätt och städprodukter
- Köpa en del kravmärkta livsmedel.
- I större utsträckning välj mat som inte behöver transporteras så långa sträckor, t.ex svensk frukt och rotsaker framför exotiska frukter och importerade grönsaker.

Avfallshantering

- Varje avdelning sorterar papper, kartong, plast och matrester.
- Sorterat avfall töms tillsammans med barnen.
- Mjölks, yoghurt och smöraskar tas hand om och sorteras i köket

Grön Flagg

Tema: Närmiljö

Miljömål och kursiverade åtgärder:

- Vi vill återknyta till vårt tidigare tema kretsloppet-vatten i vår närmiljö och förverkliga de idéer som barnen hade kring hur man kan bygga en vattenbana. Även de yngre barnen ska få möjlighet att leka med vatten utomhus.

Vi vill bygga en vattenbana där barnen själva kan pumpa runt vattnet-använda samma vatten så länge som möjligt. För de yngsta en upphöjd vattenbana där de kan bekanta sig med vattnets beskaffenhet.

- Vi vill utveckla utomhusaktiviteter året om, t.ex. grilla och äta lunch ute varje vecka oavsett väder.

Vi vill bygga och inreda vindskydd med grillplats. För de små barnen vill vi ha grillmöjligheter i anslutning till deras gård(med en grill där vi kan strypa lufttillförseln och spara grillkol) och för de större barnen vill vi rusta upp miljön i anslutning till grillplatsen och bygga bänkar i vindskyddet.

- Vi vill återknyta till kretsloppstemat och stimulera barnen att använda återvunnet material att skapa med.

Vi kommer att bygga snickarhörnor utomhus och be företagare och föräldrar om återvunnet material att skapa av. Detta gäller även material för bildskapande inomhus som de små barnen också kan delta i.

- Vi vill skapa inbjudande lekmiljöer i form av utomhuslekkök, där vi använder återvunnet material i så stor utsträckning som möjligt.

Vi kontaktar företagare och föräldrar för att få material att bygga utomhuslekkök och också få gammalt husgeråd.

- Vi vill också utveckla barnens medvetenhet om kretsloppet i närmiljön.

Vi ska bygga komposter utomhus, göra större odlingar, plantera bärbuskar, vinrankor och fruktträd och också skapa mer gröna och blommande ytor genom att bygga murar av torvblock och fylla upp med jord. Vi ska plantera tulpanlökar. Vi ska också använda bären och frukten och göra sylt och mos med barnen.

Organisation

Ett miljöråd som består av:

Rektor, Inger Brosdotter som har det övergripande ansvaret

Annelie Andersson, bsk Tallbacken

Eva Blomquist, fsk Tallbacken

Johanna Åkesson, ek.bitr. Björkbacken

Ann-Britt Lindvall, bsk Björkbacken

Eva Quist, bsk Björkbacken

Miljöfrågor tas upp på varje personalkonferens och representanterna i miljörådet driver diskussioner i vardagen om hur vi hanterar miljöfrågorna på varje förskola.

Uppföljning

Sker genom kvalitetsredovisning, miljörådet och all personal diskuterar miljöplanen mer ingående på personalkonferens inför bokslut.

Bilaga 5

Hygienrutiner på förskoleavdelningarna

- Toaletter är ett utrymme där smittor kan spridas och därför ska man tvätta händerna med tvål inne på toaletten direkt efter toalettbesök. Det ska finnas någon typ av tvålautomat och pappershanddukar på varje toalett. Använd endast flytande tvål!
- Alla barn ska kunna nå upp till tvättstället – placera ut pallar vid behov.
- Toaletten är avsedd för toalettbesök – inga städredskap, dammsugare, hyllor med skor och stövlar o.dyl. får förvaras där!
- Diska barnens vattenmuggar minst en gång per vecka!

Hygienföreskrifter vid blöjbyte:

- Använd handskar
- Var noga med handtvätt och handsprit.
- Använd alltid pappersunderlägg.
- Rengör skötbordet dagligen med sprit.

Rutiner på förskolan vid smittsamma sjukdomar t.ex. magsjuka, vinterkräksjuka.

- Våttorka dagligen alla utrymmen där sjukdomen florerar!
- Var noga med handhygien och använd handsprit/gel även till barnen. En förebyggande åtgärd är att se till att det finns tvålautomater inne på alla toaletter. Alla barn ska kunna nå upp till tvättstället – placera ut pallar vid behov. Använd endast flytande tvål.
- Tag bort eventuella vattenmuggar barnen har i tvättrummet – det är bättre de får be om ett glas till vatten på avdelningen.
- Använd enbart pappershanddukar!
- Sätt upp information till föräldrar! Be föräldrar ta hem och tvätta ytterkläder oftare än vanligt.
- I de fall en avdelning drabbas särskilt hårt av magsjuka bör personalen använda överdragskläder, eller t.ex. någon typ av joggingdress som förskolan kan köpa in.
- Se över tvättrutinerna – tvätta kudd- och madrassöverdrag oftare. Tvätta även leksaker.
- Tvätta gemensamma gosedjur och lägg undan dem under perioder med smittsamma sjukdomar.
- Ställ in gemensamma aktiviteter som sångsamlingar och annan samverkan för att undvika smittspridning.
- När magsjuka går på en avdelning bör man ha så lite kontakt med köket som möjligt. Grannavdelningen eller ekonomibiträdet kan hämta/köra ut matvagnen till avdelningen.
- Släng lekdeg, typ play-do och gör ingen ny under magsjukeperioden.
- Var ute så mycket som möjligt.

Med vänlig hälsning
Inger Brosdotter, rektor

Bilaga 6

Statistik måluppfyllelse läsåret 2010/2011

Avd	Språk	Matte	NT	Enkät föräldrar Utv.samtal	Normer	Enkät Föräldrar Normer	Miljö	Barns inflytande	
Ballongen	100	100	100	Uppfyllt	100	Uppfyllt	100	100	
Fjärilen	100	100	100	"	100	"	100	100	
Trollet	100	100	100	"	100	"	100	100	
Blåvingen	100	100	100	"	100	"	100	100	
Smörblomman	100	100	100	"	100	"	100	100	
Smultronet	100	100	100	"	100	"	100	100	
Svalan	100	100	100	"	100	"	100	100	
Nallen	100	100	100	"	100	"	100	100	
Nyckelpigan	100	100	100	"	100	"	100	100	